

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu,

în cauza civilă la cererea înaintată de Tamara Gherciu împotriva lui Serghei Belousov cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a terenului, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, repunerea în termenul de declarare a cererii de chemare în judecată,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Tamara Gherciu, fiind casată hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, precum și împotriva deciziei suplimentare din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea Tamarei Gherciu cu privire la întoarcerea executării,

c o n s t a t ă:

La 28 aprilie 2015, Tamara Gherciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Belousov cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a terenului, situat în mun. Chișinău, or. Ciorescu, str. XXXXXXXX, cu suprafața de 0,05 ha, numărul cadastral XXXXXXXX, încheiat la 21 iulie 2002, între proprietara terenului, Liubovi Emelianova, și Tamara Gherciu, precum și recunoașterea dreptului de proprietate a Tamarei Gherciu asupra terenului respectiv.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 21 iulie 2002, Liubovi Emelianova i-a vândut terenul pentru grădină din str. XXXXXXXX, or. Ciorescu, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,05 ha, numărul cadastral XXXXXXXX, la prețul de 2500 lei.

Deoarece aceasta nu avea toate actele necesare pentru autentificarea contractului de vânzare-cumpărare a terenului, la insistența vânzătorului, i-a achitat suma de 2500 de lei, iar la notar urmau să se prezinte după ce vor fi perfectate actele

corespunzătoare (extras din Registrul bunurilor imobile, certificat de evaluare a terenului, certificat de la Primărie etc.).

Din momentul achitării prețului imobilului, reclamanta a început să folosească terenul, iar prezentarea la notar era amânată de către Liubovi Emelianova din diferite motive obiective și subiective. Într-un final, la sfârșitul anului 2006, s-au prezentat împreună la notarul Maria Colomeeț, care le-a comunicat că în afară de actele prezentate, pentru înstrăinarea terenului, mai era necesar și acordul soțului vânzătoarei - Vasilii Emelianov.

Potrivit reclamantei, Liubovi Emelianova și Vasilii Emelianov au încheiat căsătoria la 24 februarie 1956 în orașul Permi, Federația Rusă, iar revenind în Moldova, la 01 aprilie 1956, ei s-au despărțit. A fost dificil să-l găsească pe Vasilii Emelianov, deoarece nu se știa nimic despre locul aflării lui și nici dacă mai era în viață.

Din motivele menționate și pentru a fi sigură că terenul în cauză, va fi înregistrat pe numele său, Liubovi Emelianova i-a perfectat reclamantei la 27 februarie 2008, un testament, prin care i-a testat terenul în litigiu.

După multiplele încercări de a-l găsi pe Vasilii Emelianov, Liubovi Emelianova a fost nevoită la 01 iunie 2009 să se adreseze la poliție pentru a-l anunța pe Vasilii Emelianov în căutare.

Mai mult, prin decizia Consiliului comunei Ciorescu nr. 2/20 din 22 aprilie 2010 „Cu privire la schimbarea destinației terenului agricol”, s-a propus modificarea destinației terenurilor agricole - proprietate privată a locuitorilor comunei cu suprafața totală de 2034 ha, situate în comuna Ciorescu, în terenuri pentru construcție. Din acea fâșie de teren, făcea parte și terenul procurat de la Liubovi Emelianova, din acest considerent, reclamanta a fost nevoită să suporte toate cheltuielile aferente lucrărilor de proiectare și investigare, care au costat-o peste 10000 lei.

La începutul anului 2011, Liubovi Emelianova a fost informată că, potrivit bazei de date a Federației Ruse, persoana cu numele Emelianov Vasilii Alexeevici nu este înregistrată în regiunea Permi. Astfel, fiind dezamăgită de această informație, la 04 septembrie 2014, Liubovi Emelianova i-a mai perfectat un testament, o procură generală cu toate împuternicirile în privința terenului litigios și o recipisă, care confirmă faptul vânzării-cumpărării terenului.

La 04 noiembrie 2014, Liubovi Emelianova a decedat, iar la 04 decembrie 2014 reclamanta s-a adresat la notar cu o declarație de acceptare a succesiunii deschise la 04 noiembrie 2014, în urma decesului defunctei Liubovi Emelianova. Ulterior a aflat că, defuncta a perfectat un alt testament pe numele pârâtului – Serghei Belousov, prin care i-a testat acestuia toată averea ce-i aparținea la momentul decesului.

Într-un final, reclamanta a indicat că, fiind nedumerită și dezamăgită, a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată, or, pârâtul nu acceptă careva tranzacții și pretinde la terenul, pe care ea l-a procurat de la Liubovi Emelianova.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus o cerere suplimentară prin care a solicitat și repunerea în termenul de prescripție extinctivă la depunerea cererii de chemare în judecată din motivele de fapt expuse în cererea de chemare în judecată, iar în drept și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 279 din Codul Civil.

Prin hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă cererea reclamantei privind repunerea în termenul de depunere a cererii de

chemare în judecată, precum și cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu a fost respinsă din motivul omiterii termenului de prescripție extinctivă. Prima instanță a mai dispus, încasarea din contul Tamarei Gherciu, în beneficiul lui Serghei Belousov a sumei de 4800 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 04 august 2016, Tamara Gherciu a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de repunere în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, cu admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Tamara Gherciu, fiind menținută hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarant de Tamara Gherciu, casată decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Tamara Gherciu, casată hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu; s-a recunoscut valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare a terenului amplasat pe str. XXXXXXXX, com. Ciorescu, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,05 ha, nr. cadastral XXXXXXXX, încheiat la 21 iulie 2002 între Liubovi Emilianova și Tamara Gherciu; s-a recunoscut dreptul de proprietate al Tamarei Gherciu asupra terenului amplasat pe str. XXXXXXXX, com. Ciorescu, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,05 ha, nr. cadastral XXXXXXXX.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind eronată concluzia instanței de fond precum că termenul de prescripție a început să curgă în anul 2006, în momentul când părțile au constatat imposibilitatea autentificării notariale a contractului. Or, încălcarea dreptului reclamantei nu a avut loc în anul 2006, când notarul a refuzat autentificarea contractului, ci abia în anul 2014, când reclamanta a aflat despre faptul că terenul, ce constituie obiectul contractului de vânzare-cumpărare, a fost testat lui Serghei Belousov prin testamentul nr. 3147 din 05 septembrie 2014.

Mai mult, instanța de apel a conchis că, actul juridic poate fi declarat valabil în cazul în care una dintre părți și-a executat obligațiile asumate, iar neautentificarea actului acestuia nu-i este imputabilă.

La caz, probatoriul administrat confirmă cu certitudine încheierea, de către Tamara Gherciu și Liubovi Emilianova, a unei tranzacții de vânzare-cumpărare, ce are ca obiect terenul litigios. Acest fapt derivă expres din recipisa semnată de Liubovi Emilianova la 04 septembrie 2013, prin care a confirmat că a vândut Tamarei Gherciu terenul menționat la prețul de 2500 lei, pe care l-a primit la 21 iulie 2002 (f.d.15). Totodată, instanța de apel a relevat că, din momentul încheierii tranzacției, Tamara Gherciu posedă și folosește terenul în calitate de proprietar. Întru confirmarea acestui fapt au fost prezentate probe incontestabile, ce adevăresc faptul suportării de către Tamara Gherciu a cheltuielilor pentru schimbarea destinației terenului (f.d. 21-50).

Prin decizia suplimentară din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea înaintată de Tamara Gherciu cu privire la întoarcerea executării și s-a încasat de la Serghei Belousov în beneficiul Tamarei Gherciu duma de 4800 lei, achitată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 1287 lei achitată cu titlu de cheltuieli de executare.

La 04 martie 2019, Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu, a contestat cu recurs decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că reclamanta a omis termenul de prescripție pentru adresarea în instanță cu cerere de chemare în judecată, iar acțiunea acesteia urma a fi respinsă ca tardivă. De asemenea, vina pentru perfectarea incorectă a cãtractului de vânzare-cumpărare a terenului litigious, o poartă reclamanta.

Astfel, recurentul a solicitat casarea deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecãtoriei Râșcani, mun. Chișinău.

La 12 iunie 2019, Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu, a contestat cu recurs decizia suplimentară din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea acestei cereri de recurs, s-au invocate încălcări de procedură, și anume necitarea recurentului pentru examinarea cererii cu privire la întoarcerea executării.

La 19 iunie 2019, Tamara Gherciu, prin intermediul avocatului Ludmila Spãnu, a depus referință la recursul lui Serghei Belousov, solicitând respingerea acestuia.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu sunt neîntemeiate și urmează a fi declarat inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decãdere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 noiembrie 2018 și primită de avocatul Irina Beiu la 08 februarie 2019 (f.d. 1, vol. II), iar decizia suplimentară a fost pronunțată la 09 aprilie 2019 și expediată participanților la proces la 23 mai 2019, însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 04 martie 2019, iar recursul împotriva deciziei suplimentare din 09 aprilie 2019 a fost înregistrat la 12 iunie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluțiile date de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluțiile date de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu.

Cu referire la argumentul recurentului potrivit căruia acesta nu a cunoscut despre existența în procedura instanței de apel a cererii intimei cu privire la întoarcerea executării, Completul atrage atenția asupra faptului că cererea cu privire la întoarcerea executării silită a fost înregistrată de către Tamara Gherciu la 12 decembrie 2018 (f.d. 240-241, vol I), iar potrivit recipisei (f.d. 1, vol. II), avocatul Irina Beiu a luat cunoștință de materialele cauzei la 08 februarie 2019.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Serghei Belousov, prin intermediul avocatului Irina Beiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova